

مصوبات جلسات کمیسیون‌های ذیل شورای هماهنگی حوضه آبریز کشف‌رود

سیاست‌های خرد زیر طی مجموعاً ۸۰ جلسه کارشناسی کمیسیون‌های راهبردی-اقتصادی، فنی-اجرایی و اجتماعی-حقوقی (از آذرماه ۱۳۹۶ الی مهرماه ۱۳۹۷) ذیل شورای هماهنگی حوضه آبریز کشف‌رود به تصویب اعضاء شورا رسیده‌است.

۱- مدیریت یکپارچه منابع و مصارف آب در حوضه آبریز کشف رود مستقر شده است؛	
راهبردی و اقتصادی	۱-۱- تخصیص یکپارچه منابع آب بر اساس آب تجدیدپذیر و انتقالی به منظور تضمین تعادل پایدار منابع آب با نگرش سیستمی و بازنگری در کل تخصیص‌های صادر شده با حفظ حقوق مالکانه
	پیشنهاد می‌شود آب منطقه ای تا سال ۱۴۰۰، مفهوم «آب تجدیدپذیر» را تعریف و تدقیق نماید.
	طراحی روشهای تخمین آب تجدیدپذیر در حوضه آبریز کشف رود
	بکارگیری آب تجدید پذیر به عنوان مبنا از سال ۱۴۰۰
	الزام به اخذ مجوز از شورای آب قبل از هر اقدام
	تخصیص جدید به هیچکدام از بخش های مصرفی از منابع داخلی حوضه صورت نگیرد، بدیهی است جابجایی تخصیص با اخذ مجوز از مقامات ذیربط قابل اجرا است.
اجتماعی و حقوقی	استقرار چهارچوب حسابداری آب برای بازنگری تخصیص ها و اعمال نگرش سیستمی در ۱۴۰۰
	تخصیص جدید، صفر و در صورت ضرورت هرگونه جابه جایی تخصیص ها، از این تاریخ به صورت شفاف با حفظ حقوق مالکانه صورت گرفته و اطلاع رسانی شود. در این خصوص می بایست ردیف بودجه اعتبارات سالانه لازم جهت خرید و جابجایی تخصیص‌های قبلی برای شرب و بهداشت توسط دولت در نظر گرفته شود.
	پساب منبع جدید نیست و باید در پروژه های جایگزینی و یا بازچرخانی از طریق تغذیه مصنوعی سفره انجام پذیرد.
	در ساختار ارگان‌های مرتبط با «مدیریت آب»، برای جلوگیری از اقدامات یک جانبه و غیرمنطقی تجدیدنظر اساسی به عمل آید.
۱-۲- تشکیل شورای حوضه آبریز در محدوده حوضه‌های آبریز / شهرستان / استان با مشارکت کنشگران (تعداد کنشگران به تناسب دخالت و مصارف باشد)	
راهبردی و اقتصادی	تشکیل شورای حوضه ی آبریز تایید و مقرر شد جزییات در کمیسیون اجتماعی-حقوقی مورد بررسی قرار بگیرد.
	ساختار تشکل ها با مشارکت ذینفعان تا افق ۱۴۰۰ در کمیسیون اجتماعی-حقوقی تعیین تکلیف گردد.

کنشگران به ۳ دسته ذیل تقسیم بندی شدند:

۱- ذی نفعان

میزان سهم از ۴۸ درصد	میزان سهم از ۱۰۰ درصد	
۳۰/۲۴	۶۳	بخش کشاورزی
۱۱/۵۲	۲۴	آبفا مشهد-آبفا استان خراسان رضوی-آبفا روستایی
۴/۸	۱۰	صنایع و شهرداری
۰/۹۶	۲	محیط زیست
۰/۴۸	۱	منابع طبیعی

۲- مسئولان و ذی مدخلان

میزان سهم از ۴۸ درصد	میزان سهم از ۱۰۰ درصد	
۲۸/۸	۶۰	وزارت نیرو
۷/۶۸	۱۶	استانداری
۵/۷۶	۱۲	جهاد کشاورزی
۳/۸۴	۸	منابع طبیعی
۰/۴۸	۱	سازمان صنعت، معدن و تجارت
۰/۴۸	۱	محیط زیست
۰/۴۸	۱	قوه مقننه
۰/۴۸	۱	قوه قضاییه

۳- علاقه مندان

میزان سهم از ۴ درصد	میزان سهم از ۱۰۰ درصد	
۴	۱۰۰	سازمان های مردم نهاد مرتبط با آب

*دورنما مورد بررسی قرار گیرد.

۳-۱- افزایش منابع آب از طریق عملیات تعادل بخشی، آبخیزداری، آبخوان داری، خرید و انسداد چاه های کم بازده، استفاده از روش های نوین، آب مجازی

مشارکت آب منطقه ای و منابع طبیعی جهت مکان یابی و طراحی طرح های آبخیزداری و آبخوان داری (بررسی توسط کمیسیون فنی و اجرایی) و مشارکت بهره برداران و مردم در طراحی و اجرا لحاظ گردد (کارفرما: منابع طبیعی) با رعایت حقوق مالکانه و مکتسبه منابع طبیعی بر اساس حقایق مکتسبه پایین دست در بالادست اقدام نماید.

انجام مطالعه طرح یکپارچه آبخیزداری در سطح حوضه آبریز با تکیه بر حقوق ذینفعان (توسط کمیته مدیریت جامع حوضه آبریز متشکل از ۷ نفر، نمایندگان جهاد کشاورزی، آب منطقه ای، استانداری، منابع طبیعی، محیط زیست، نماینده کشاورزان و؟)

سند آبخیزداری و آبخوان داری حوضه آبریز کشف رود توسط منابع طبیعی با مشارکت آب منطقه ای و سازمان جهاد کشاورزی تهیه شود.

تامین منابع مالی از طریق سرمایه گذاری طرح های آبخیزداری و آبخوان داری حوضه آبریز کشف رود دارای انتفاع (گیاهان دارویی مرتعی) در کمیسیون راهبردی و اقتصادی مطرح و بررسی گردد. همچنین امکان ورود NGO ها و خیرین مردمی با نظارت کامل بخش تخصصی در طرح های آبخیزداری مشابه کمپین چاله در هندوستان فراهم و اوراق مشارکت مردمی در طرح های آبخیزداری و آبخوان داری تهیه و توزیع گردد.

در صورت ایجاد آب دائم در پایین دست طرح های آبخیزداری صرفا میبایست در طرح های تغذیه پایین دست استفاده گردد.

سیاست های تشویقی به منظور ایجاد انگیزه جهت فروش و انسداد چاه های کم بازده غیراقتصادی

<p>بر اساس بند ۸ مصوبه پانزدهم شورای عالی آب (خرید و انسداد چاه های کم بازده) مقرر شد مطالعات و بررسی های لازم توسط آب منطقه ای در مناطق بحرانی حوضه آبریز هر چه سریع تر انجام و سپس بررسی اقتصادی و اجتماعی جهت تشخیص چاه های کم بازده غیراقتصادی توسط سازمان جهاد کشاورزی در مناطق بحرانی مذکور به آب منطقه ای اعلام گردد.</p> <p>در بندهای تغذیه ای ایجاد شده توسط آبخیزداری به هیچ وجه حق فروش آب وجود نداشته و بازرسی از این بند بر عهده منابع طبیعی، دهیاران و بخشداران خواهد بود.</p> <p>تهیه نقشه راه استاندارد جهت انتخاب روش آبیاری مناسب توسط دانشگاه</p> <p>آموزش اهداف سیستم های آبیاری نوین به کشاورزان و پایش طرح های اجرا شده به لحاظ تعادل بخشی سفره های آب زیرزمینی</p> <p>به روز رسانی سند ملی آب برای طراحی سیستم های نوین آبیاری</p> <p>سیستم های نوین آبیاری در صورت تبعیت از حجم آب طراحی شده و خرید آب مازاد می تواند در تعادل بخشی موثر باشد. (در صورت تسهیلات ایجاد سیستم به صورت وام)</p> <p>نظارت و بررسی سیستم های نوین آبیاری پس از اجرا بایستی به صورت دقیق انجام شود.</p> <p>افزایش ایستگاه های هواشناسی به منظور استفاده از داده های برداشت شده جهت طراحی دقیق تر سیستم های آبیاری</p> <p>پیشنهاد اختصاص دوره کارورزی در دروس دانشگاه رشته های مرتبط با آب الزامی باشد و این دوره ها به صورت میدانی همراه با طرح اجرا شود.</p> <p>پیشنهاد می گردد در طراحی سامانه های نوین آبیاری، آیش و تناوب زراعی به صورت فنی و حتی الامکان به صورت پرتابل انجام شود. (پیشنهاد به کمیسیون فنی-اجرایی)</p> <p>پیشنهاد می گردد رد پای آب مجازی توسط مراکز علمی-پژوهشی-تحقیقاتی برای کل تولیدات با اهمیت ارزش اقتصادی در واردات و صادرات بررسی و مشخص شود.</p>	<p>اولویت بندی راهکارهای اجرایی جهت افزایش منابع آب:</p> <p>عملیات تعادل بخشی</p> <p>آب مجازی و رد پای آب</p> <p>باروسازی ابرها و جمع آوری آب باران</p> <p>رویگرد همه جانبه آب و غذا و انرژی</p> <p>کاهش حجم تبخیر در دریاچه و سدهای ذخیره ای</p> <p>مدیریت تقاضای شهری</p> <p>انتقال آب بین حوضه ای</p>
<p>۴-۱- افزایش منابع آب از طریق انتقال آب از حوضه های دیگر</p>	
<p>نیازسنجی انجام شده توسط آب منطقه ای از مصارف در افق ۱۴۲۰ ارائه گردد.</p> <p>روش های مدیریت تقاضا و مصرف و بهره وری در اولویت قرار بگیرد.</p> <p>تامین اعتبار هزینه های خطوط انتقال آب توسط بخش خصوصی با نظارت بخش دولتی انجام گیرد.</p> <p>نتایج مطالعات زیست محیطی طرح های انتقال بین حوضه ای آب، انجام یا عدم انجام مطالعات اقتصادی فنی طرح را مشخص نماید.</p>	<p>راهبردی و اقتصادی</p>
<p>۲- تعرفه گذاری واقعی و عادلانه برای مصارف مختلف (به جز آبران قانون) تعیین و منجر به معقول شدن مصارف گشته است؛</p>	<p>فنی و اجرایی</p>
<p>۲-۱- تحقیق و استانداردسازی نیازهای اولیه شهری (شرب و بهداشت) با توجه به فرهنگ و اقلیم محلی؛ و نیز تعیین حدود استاندارد نیاز آبی مصارف دیگر شهری به منظور تعیین عادلانه قیمت آب</p>	
<p>تشکیل مدل مفهومی حوضه آبریز کشف رود</p> <p>تعیین هزینه های حوزه آب حوضه آبریز کشف رود</p> <p>امکان سنجی مطالبه هزینه از مصرف کننده ها</p> <p>۲-۲- اصلاح نظام قیمت گذاری آب (تعیین تعرفه ها متناسب با منابع (خشکسالی ها) و مصارف) به منظور معقول نمودن مصارف</p>	

اجتماعی و حقوقی	تعیین تعرفه های آب در بخش صنعت و خدمات بر اساس و متناسب با کیفیت و کمیت پساب خروجی و هزینه های تصفیه باشد.
	تعیین تعرفه های آب برای مصرف کنندگان (به جز آب بران قانونی) بر اساس قیمت تمام شده آب
	تعیین تعرفه آب (اضافه برداشت) آب بران قانونی بر اساس قیمت آب آزاد با شرط حفظ میزان کل برداشت آب در دشت مربوط (حسابداری آب)
اجتماعی و حقوقی	<p align="center">۲-۳- تعیین تعرفه و خسارت آلودگی به منظور معقول نمودن تخلیه آلاینده ها</p>
	پیشنهاد می شود سیاست کلان ۳ به شرح "تعیین تعرفه جریمه و خسارت آلودگی به منظور کنترل و استانداردسازی تخلیه آلاینده ها" اصلاح شود.
	<p>مطالعه توزیع مکانی و زمانی انواع آلودگی مجاز ورودی به حوضه آبریز کشف رود و تعیین تعرفه و خسارت با در نظر گرفتن موارد ذیل:</p> <p>الف. تبادل پساب بین صنایع مجاور آزاد بوده و آلودگی تجمیعی برای صنایع متعامل به منظور کاهش میزان آلاینده در نظر گرفته شود. نهایتاً تعرفه بر اساس آلودگی تجمیعی مشخص شود.</p> <p>ب. میزان تعرفه برای واحدهای منفرد حداقل دو برابر واحد صنعتی با آلاینده مشابه در شهرک های صنعتی همان حوضه آبریز باشد.</p> <p>ج. میزان تعرفه، درصد و بار آلودگی در دوره های زمانی موثر بازنگاری و بروزرسانی شود.</p> <p>د. میزان تخلیه آلودگی مجاز واحدهای صنعتی بر اساس شرایط حوضه آبریز تعیین شود.</p> <p>ه. میزان تخلیه آلودگی مجاز بر اساس بار آلودگی تعیین شود نه غلظت.</p> <p>و. با توجه به شرایط محیط پذیرنده طبیعی و میزان تخلیه مجاز آلودگی کل تعیین شود و سپس سهم هر واحد صنعتی مشخص شود. امکان تجارت این مجوز بین واحدهای صنعتی فراهم گردد.</p> <p>ز. مبانی تعیین تعرفه: شرایط زیست محیطی پذیرنده، بار آلودگی، هزینه اصلاح آلودگی وارد شده به محیط زیست</p> <p>ح. تعریف دوره برای بروزرسانی تعرفه ها و استانداردها جهت حفظ بازدارندگی آن ها</p> <p>ط. ارائه تجربیات موفق کشورهای مختلف در زمینه آلودگی ها و آلاینده های مختلف صنایع</p>
فنی و اجرایی	-
فنی و اجرایی	<p align="center">۲-۴- تحقیق و برآورد کسش قیمت ها برای مصارف مختلف (به جز آب بران قانونی) برای تعرفه گذاری</p>
	-
راهبردی و اقتصادی	<p align="center">۳- برای حفظ توسعه پایدار، با برنامه ریزی از توسعه نابهنجار و توزیع نامتناسب جمعیت و فعالیت ها جلوگیری می گردد.</p>
	<p align="center">۳-۱- توزیع مناسب امکانات و منابع در استان به منظور جلوگیری از مهاجرت به حوضه آبریز کشف رود (توسعه روستایی، بویژه در فعالیتهای کم آب طلب) (اشتغال زا، اقتصادی)</p>
	تسهیل تغییر کاربری های کشاورزی و ضوابط موجود به مشاغل زود بازده و صنایع روستایی تولیدی
	تامین زیرساخت های لازم جهت ایجاد و توسعه نواحی صنعتی روستایی بدون تخصیص جدید
	کاهش نرخ سود بانکی ، معافیت های مالیاتی و بیمه ای برای بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی
توسعه کشاورزی صنعتی مانند کشت های گلخانه ای به منظور کاهش نسبت آب مصرفی به قیمت محصول توسعه و یا اصلاح ساختار اقتصادی موجود در حوضه آبریز کشف رود باید متمرکز بر فعالیتهای اقتصادی کم آب طلب باشد.	
۲-۳- سیاست گذاری برای تخصیص آب از طریق جایگزینی به بخش های مصرفی (فعالیتها) به منظور جلوگیری از توسعه نابهنجار	

راهدردی و اقتصادی	<p>جابجایی تخصیص از محل منابع داخل حوضه ی آبریز با اعمال ضرایب کاهشی در حجم مجاز برداشتی سالانه انجام و این ضرایب باید متناسب با نزدیکی محل استقرار مصرف کننده به شهرهایی از قبیل مشهد بیشتر کاهش یابد.</p>
	<p>جابجایی تخصیص در مسیر گسیل مصرف کننده از غرب به شرق مشهد با سیاست های تشویقی همراه باشد.</p>
	<p>اولویت تخصیص آب از طریق جایگزینی به بخش های مصرفی با رعایت الگوی کاهش مصرف آب و دفع و بازچرخانی پساب با کیفیت صورت پذیرد.</p>
فنی و اجرایی	<p>به روزرسانی و اجرای آمایش استان با محوریت آب و با توجه به معیارهای پایداری حوضه و در راستای آمایش سرزمین انجام مطالعات لازم به منظور شناسایی پتانسیل های ایجاد مهاجرت معکوس از حوضه آبریز کشف رود</p>
	<p>ممنوعیت تخصیص جدید در حوضه آبریز کشف رود و برقراری فرآیند جایگزینی و جابجایی اختصاص های موجود</p>
	<p>جهت کاهش انگیزه برای مهاجرت به حوضه کشف رود نیاز است تا سرانه آب شرب و بهداشت با نسبت معکوس با جمعیت، هر ساله مورد تجدید نظر قرار گیرد.</p>
	<p>در راستای بند قبل نیاز است تا فرآیندها و فرهنگهای مورد نیاز جهت کاهش سرانه مصرف نیز مورد بررسی قرار گیرد.</p>
	<p>۳-۳- تدوین قوانین و ضوابط تشویقی و تنبیهی و ممنوعیت برای توسعه دهندگان (به منظور تمرکز زدایی فعالیت ها / توزیع مناسب آنها)</p>
راهدردی و اقتصادی	<p>لزوم مطالعات آمایش سرزمین بعنوان زیربنای تصمیم سازی در تدوین قوانین تنبیهی و تشویقی</p>
	<p>توسعه فعالیت های آب طلب در داخل حوضه کشف رود مشمول ضوابط جریمه ای باشد. راهکار اجرایی می تواند خرید تخصیص یا حقبه با ضریب افزایشی نسبت به نیاز آبی متقاضی باشد. انتقال فعالیت های آب طلب به خارج حوضه کشف رود مشمول ضوابط تشویقی باشد.</p>
	<p>اگر متقاضی امکانات تصفیه استاندارد پساب یا آب برگشتی را ندارد باید در حجم خرید تخصیص برای دریافت مجوز جدید، سهم آب خاکستری نیز لحاظ شود.</p>
	<p>اگر متقاضی از جدیدترین فناوری های صرفه جویی آب در مصرف مربوطه استفاده نماید مشمول ضوابط تشویقی شود.</p>
	<p>تمام دستگاه های اجرایی مرتبط با آب می بایستی در ساختار خود بخش مطالعات اجتماعی و جامعه شناسی را اضافه نمایند. مطالعات اجتماعی مورد نیاز دستگاه های مختلف توسط بخش متخصص با مشارکت متخصصان و ذینفعان طرح انجام و تحت نظارت نهایی شورای هماهنگی حوضه آبریز لحاظ گردد.</p>
اجتماعی و حقوقی	<p>برنامه ریزی پراکنش جمعیت بر اساس آمایش سرزمین انجام شود.</p>
	<p>مباحث جمعیت در یک دستگاه مستقل تخصصی متمرکز گردد.</p>
	<p>مشوق های لازم جهت بهره برداری کامل از واحدهای تولیدی موجود در روستا و سایر مشاغل روستایی و کشاورزی در نظر گرفته شود.</p>
	<p>سرمایه گذاری در راستای تولید و اشتغال روستایی باشد.</p>
	<p>سیاست های ارزی می بایستی بر اساس حمایت از اشتغال روستایی باشد.</p>
	<p>۴- منابع آب، به طور کلی سرمایه ملی تلقی شده و کسب بیشترین مطلوبیت و بهره وری بر اساس نیاز جامعه مبنای تخصیص آب است</p>
اجتماعی و حقوقی	<p>۴-۱- تعیین نیازهای جامعه بر اساس درخواست (یا اعلام) بخش های مختلف جامعه (شهر نشینان، روستائیان، زائرین، ...) = تعریف مطلوبیت</p>
	<p>بررسی ضوابط و استانداردهای موجود و در صورت نیاز بازنگری و بروزرسانی نیازهای ضروری بخش های مختلف با توجه به تغییرات اقلیمی در مناطق مختلف</p>
	<p>بازنگری قوانین و مقررات بازدارنده (جرایم) جهت کنترل میزان مصرف بر اساس کاربری های مختلف</p>
	<p>بررسی جانمایی کاربری های مختلف از قبیل باغ و ویلا، باغستان و ... ذیل راهبرد مربوط به آمایش سرزمین</p>
	<p>اصلاح سیاست کلان ۱ و تغییر آن به: تعیین نیازهای جامعه بر اساس مدیریت تقاضای بخش های مختلف جامعه (شهر نشینان، روستائیان، زائرین، ...) = تعریف مطلوبیت</p>
<p>۴-۲- تعیین شاخص های مطلوبیت و بهره وری اقتصادی (مانند: رفاه، سلامت، پایداری، امنیت، ...</p>	

راهبردی و اقتصادی	نقش و جایگاه شاخص های مطلوبیت و بهره وری در مطالعات آمایش سرزمین تعیین گردد.
	عبارت (مبنای جابجایی تخصیص آب) به جای عبارت مبنای تخصیص آب در متن راهبرد ۴
	با توجه به کلی بودن عنوان راهبرد ۴ و سیاست کلان ۲ نیاز به بررسی بیشتر با حضور اساتید مرتبط می باشد.
اجتماعی و حقوقی	۳-۴- صدور مجوز برای تعدیل تخصیص منابع آب میان بخش های مصرفی بر اساس نتایج سیاست های کلان ۱ و ۲؛ و با توجه به تناسب کیفی آبها (و پساب) برای مصارف مختلف در تخصیص این منابع با حفظ حقوق مالکانه آب بران قانونی منظور از تعدیل، جابجایی سهم آب مصارف مختلف است.
	عرفه ها می بایست با تاسیس بازار آب تعیین شوند. متقاضیان فروش تمام یا بخشی از آب خود، پس از تایید دستگاه های اجرایی ذیربط نظیر جهاد کشاورزی و صنعت و معدن می توانند آب خود را در این بازار عرضه کنند و متقاضیان آب بهترین گزینه برای خود به لحاظ فنی، اقتصادی و مکانی که سایر ضوابط جابجایی را تامین می کند، با توافق با فروشنده خریداری می کنند. شاخص های زیر جهت قیمت جابجایی تخصیص آب و پساب پیشنهاد می شود:
فنی و اجرایی	۱. آبدهی
	۲. کیفیت آب و پساب
	۳. عمق سطح ایستابی
	۴. حجم مجاز، دبی و ساعت کارکرد پروانه
	۵. امتیازات متعلقه
	۶. تاسیسات و ملحقات چاه
	۷. روند تغییرات سطح ایستابی و کیفیت آب در سالهای گذشته
	۸. تعادل بخشی و بیلان آب حوضه
	۹. پیشنهاد تعرفه بر اساس آمایش سرزمین
	کنترل بازار و تعرفه گذاری جابجایی تخصیص ها با مشارکت تشکلهای آب بران و تحت نظارت شورای هماهنگی حوضه آبریز بالحفاظ نمودن شاخصهای ذیل انجام گردد.
۱. سیاستهای کلان امنیت غذایی و جمعیت	
۲. حسابداری آب حوضه	
۳. صنایع و محصولات استراتژیک	
۴. تفاوت کیفیت آب در محل فروش و استفاده	
۵. تعرفه گذاری بر اساس پایش کمی و کیفی	
۶. تعرفه گذاری بر اساس بخش مصرف	
۷. تعرفه گذاری بر اساس میزان بازدهی و راندمان	
۸. تعرفه گذاری بر اساس حجمی و حسابداری باشد.	
۹. تعرفه گذاری بر اساس شاخصهای بهره وری و اقتصاد آب	
۱۰. اعمال تخفیفات تعرفه به اراضی تحت پوشش زمینهای یکپارچه کشاورزی و افزایش راندمان	
۴-۴- فرهنگ سازی برای مصرف کارآمد آب و پساب	
اجتماعی و حقوقی	ایفای نقش سازمان صدا و سیما و رسانه های جمعی در قالب:
	الف- پخش تیزرها و زیرنویس ها و متون آموزشی در زمینه استفاده بهینه از آب به صورت روزانه
	ب- تهیه و پخش کلیپ و تله فیلم در ارتباط با نحوه استحصال و تأمین و توزیع و مصرف آب و اشاره به نحوه استفاده بهینه از آب و بیان آن از زبان چهره های شاخص جامعه و سینما
	تهیه کلیپ های سریالی و انیمیشن در ارتباط با آب و ارسال آن در شبکه های مجازی

	<p>طراحی و برنامه ریزی معماری سازگار با شرایط اقلیمی هر منطقه</p> <p>اختصاص دادن واحد درسی در مورد آب و استفاده بهینه در مقاطع ابتدایی و در دوره‌های اولیه رشد فرزندان</p> <p>ضرورت مکاتبه با دبیرخانه ائمه‌ی جمعه و جماعات برای بیان استفاده بهینه از آب در خطابه‌های مربوطه</p> <p>پیشنهاد می‌شود میزان نیاز آبی بهینه هر فرد و یا بخش مصرفی با جزئیات از سوی سازمان‌های متولی صلاحیت دار تعیین و اعلام شود.</p> <p>قیمت واقعی آب شرب طبق بررسی کارشناسی بایستی با در نظر گرفتن تبعات اجتماعی اعمال گردد و درج قیمت واقعی و سوبسید تعلق گرفته به آن در قبوض درج گردد.</p> <p>پیشنهاد می‌گردد نیاز حیاتی و ضروری آب در سطح تعداد مصرف کنندگان هر اشتراک، رایگان و مازاد آن به قیمت تمام شده با توجه به اقلیم هر منطقه اخذ گردد.</p> <p>پیشنهاد بررسی تعویض و بهینه سازی کولرها و چیلرهای آبی در حوضه آبریز و جایگزین کردن آن با کولرهای گازی با ایجاد تکنولوژی، انرژی های نو و ایجاد تکنولوژی عایق بندی (پیشنهاد به وزارت نیرو برای تعادل بین آب و انرژی)</p> <p>ایجاد سیستم آبیاری زیر سطحی برای باغات و درختان فضای سبز توسط شهرداری مشهد (کمپسیون فنی و اجرایی)</p> <p>بروزرسانی آیین نامه بهینه مصرف آب در بخش کشاورزی و نیز تهیه سند ملی آب استان ذیل سیاست مربوطه</p> <p>رعایت تناسب پوشش گیاهی منطقه و نیز استفاده از پساب توسط خدمات شهرداری</p> <p>ترویج و فرهنگ سازی با استفاده از کشت نیمه آبی جهت کاهش مصرف آب با استفاده از روش های نوین آبیاری (تبدیل کشت پاییزه به بهار به روش تطبیقی)، معرفی وارپته های گیاهی کم آب طلب توسط مرکز تحقیقات کشاورزی</p> <p>الزام استفاده از آب خاکستری سازمان ها و مساجد، مدارس و پادگان ها برای فلاش تانک ها و آبیاری فضای سبز محلی</p> <p>با توجه به اینکه احداث استخرها در برخی موارد می تواند دال بر برداشت های غیر مجاز (که دبی کم دارند) را توجیح دار نمایند لذا می بایست احداث استخرها (تعداد و حجم) منوط به بررسی دقیق کارشناسی حقا به رسمی و توجیح فنی باشد و از احداث استخرها جلوگیری شود.</p> <p>در توسعه شهری می بایستی مصرف آب در مصارف خانگی و خدماتی حتما دیده شود (توسط سازمان مسکن و شهرسازی)</p>
<p>۵- حوضه آبریز کشف رود، در ارتباط با «آب، منابع طبیعی و محیط زیست» مجموعه ضوابط و مقررات منسجم و روزآمد دارد؛</p>	
<p>۵-۱- تدوین و اصلاح ضوابط و مقررات با هدف رفع تعارض و تضاد آنها (نیازسنجی برای وضع مقررات جدید)</p> <p>تشکیل کمیته مشترک فنی، حقوقی و مطالعاتی حسب مورد برای شناسایی اختلافات موجود دستگاه های اجرایی ذی ربط و ارائه راهکار جهت رفع تعارضات و حسب نیاز پیشنهاد اصلاح قوانین و مقررات به مراجع ذی ربط و شورای حوضه آبریز (در قالب مطالعات جامع مدیریت حوضه آبریز کشف رود)</p> <p>پیشنهاد می گردد تصمیم گیری نهایی در مورد رفع تعارضات در صلاحیت شورای هماهنگی حوضه آبریز باشد. (با کسب اختیار از شورای عالی آب)</p>	<p>اجتماعی و حقوقی</p>
<p>پیشنهاد کمیسیون حقوقی و اجتماعی جهت تشکیل کمیته مشترک فنی، حقوقی و مطالعاتی مورد تایید این کمیسیون نیز قرار گرفت، بعنوان مثال موارد زیر اشاره می گردد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شناسایی کمبودهای قانونی و تعارض قوانین و وظایف دستگاههای اجرائی از جمله قوانین مرتبط با چگونگی هزینه شدن جرائم مختلف • به لحاظ فنی، قوانین و سیاستها متناسب با شرایط هر حوضه و منطقه بومی سازی و تدوین شود. 	<p>فنی و اجرایی</p>
<p>۵-۲- اصلاح ضوابط و مقررات با هدف حفاظت از پایداری و تعادل منابع طبیعی و محیط زیست</p>	
<p>ضوابط و مقررات رهاسازی حقا به های زیست محیطی به منظور احیا و پایداری اکوسیستم تدوین گردد.</p> <p>تعارضات منجر به عدم پایداری، دائما مورد شناسایی دستگاه های مختلف و تشکل ها قرار گیرد و ضوابط و مقررات دارای تعارض شناسایی و به کمیته مشترک مندرج در سیاست کلان ۱ ذیل راهبرد ۵ ارجاع داده شود.</p>	<p>اجتماعی و حقوقی</p>
<p>۵-۳- جلوگیری از موازی کاری از طریق ادغام نهادهای موازی</p>	

راهبردی و اقتصادی	شناسایی کلیه ی کارگروه ها، کمیته ها، شوراهای داخلی و استانی در حوزه مدیریت آب و آبفا در تمامی دستگاه های اجرایی (حوضه ی کشف رود) انجام شود.
	کلیه ی مصوبات شوراهای فوق الذکر در حوضه آبریز کشف رود در شورای هماهنگی حوضه آبریز مطرح و تصویب شود.
	مطالعه و ایجاد ساختار شورای مدیریت حوضه های آبریز در سطح استان به منظور یکپارچه سازی مدیریت و تصمیم سازی در منابع آب و آبفا
راهبردی و اقتصادی	۶- منابع مالی مورد نیاز جهت تأمین کمی و کیفی آب و بازچرخانی آن بر پایه تعرفه گذاری واقعی، اخذ خسارت از متخلفین و جلب سرمایه ها و مشارکت بخش دولتی و غیر دولتی، فراهم شده است؛
	۶-۱- ایجاد نظام جامع مالی و تنوع بخشی در منابع مالی با تأکید بر جلب مشارکت های مردم و بخش خصوصی (انضباط، فرهنگ سازی، ...)
راهبردی و اقتصادی	تعریف و ایجاد نظام جامع مالی و شاخص های مورد نیاز و شناسایی الگوهای جلب سرمایه ی خصوصی در حوضه به منظور طرح های تامین، توزیع و بازچرخانی (به عنوان مثال از طریق تشکیل موسسات هولدینگ، کنسرسیوم، تعاونی ها و شرکتهای سهامی خاص و عام با حضور سرمایه گذاران و تولید کنندگان داخلی و خارجی و ...)
	آب به عنوان کالا در سه بعد تولید، توزیع، بازچرخانی به نرخ واقعی شفاف سازی و دولت مابه تفاوت سوبسید، قیمت واقعی را سالانه پرداخت نماید.
	تبادلات مالی حاکمیتی موجود در بخش آب و فاضلاب شفاف و آسیب شناسی شود (از جمله تبادلات مالی چرخه کامل آب اعم از تامین، توزیع، تصفیه و بازچرخانی-تامین سوبسید آب توسط دولت در بودجه سالانه)
	به تناسب خصوصی سازی، بدنه دولت در بخش حکمرانی آب کوچک گردد و حقوق و مزایای بخش حاکمیتی آب مستقیماً با تعیین منبع مالی توسط دولت تامین گردد و هر نوع ارتباط آن با « آب و فروش آن » قطع گردد.
فنی و اجرایی	قیمت گذاری آب و بازچرخانی آن به لحاظ فنی با در نظر گرفتن قیمت تمام شده تصفیه اعمال شود .
	درآمد حاصل از جرائم صرفاً جهت کنترل و پایش منابع صورت پذیرد .
	جهت ارتقاء کیفی پساب از ظرفیت بخش خصوصی با واگذاری قسمتی از پساب صورت پذیرد .
راهبردی و اقتصادی	۲-۶- تأمین امنیت سرمایه گذاری (و کاهش ریسک های) به منظور جذب سرمایه گذاران غیر دولتی
	شناسایی و امکان سنجی فرصت های سرمایه گذاری در حوزه ی تصفیه ی فاضلاب و انرژی به منظور استفاده از پساب در کلیه ی بخشهای تولیدی و خدماتی
	تعریف سیاستهای تشویقی ، مالیاتی و تسهیل در صدور مجوزهای لازم برای سرمایه گذاران غیر دولتی در زنجیره بازچرخانی آب
	قیمت گذاری آب و پساب بر اساس عرضه و تقاضا در راستای تعادل بخشی حوضه به عنوان یک زیر ساخت برای تضمین امنیت سرمایه گذاری
	انجام مطالعات سرمایه گذاری توسط شرکتهای مشاور منطبق بر استانداردهای بین
اجتماعی و حقوقی: تدوین قوانین جهت ...	۳-۶- پیشنهاد تدوین و اصلاح قوانین و مقررات لازم
	تضمین بازگشت اصل و سود اقتصادی مناسب سرمایه گذاری در طرح های تصفیه فاضلاب و بازچرخانی توسط وزارت نیرو جهت ترغیب سرمایه گذاران به سرمایه گذاری (با در نظر گرفتن اینکه پساب، آب جدید نیست)
	تعیین تعرفه خسارت ناشی از انواع آلودگی و بار آن توسط مصرف کننده های مختلف
	تعیین میزان دقیق بازگشت پساب بر اساس آب تحویلی به مصرف کننده
	برآورد میزان و نوع آلایندهی توسط دستگاه ذریبط و اخذ خسارت و رفع آلایندهی در زمان طراحی کارخانه های صنعتی از سرمایه گذار بر اساس استانداردهای تعیین شده
	تفکیک کامل تصفیه خانه های واحدهای صنعتی (داخل یا خارج از شهرک) از تصفیه خانه های خانگی

<p>تشویق واحد صنعتی که کیفیت پساب خود را به حد استاندارد بازچرخانی رسانده و از این طریق مصرف آب خود را کاهش می دهد. (توسط آب منطقه‌ای)</p>	
<p>اختیار سرمایه گذار در واگذاری درصدی از پساب تصفیه خانه صنعتی، به گونه ای که الزامات زیست محیطی واحد پذیرنده را تامین کند.</p>	
<p>۷- اخلاق و نظم قانونی بر تعاملات آبی حاکم بوده، مردم و مراجع ذیصلاح بی قانونی را تحمل نمی نمایند</p>	
<p>۷-۱ رعایت حقوق مادی و معنوی کنشگران (اشخاص حقیقی و حقوقی) در موضوعات آب (ایجاد شعبه ویژه مسایل آب و محیط زیست در دستگاه قضایی / تقویت فعالیت‌های پیشگیری از وقوع جرم)</p>	
<p>شناسایی انواع جرم در زمینه آب و تدوین قوانین و مجازات مناسب با خسارات وارده به آبخوان</p>	<p>اجتماعی و حقوقی</p>
<p>پیشنهاد ایجاد شعبه قضایی ویژه مسائل آب به دستگاه قضا</p>	
<p>کنترل و معرفی متخلفین توسط شرکت آب منطقه ای و تشکل ها به مراجع قضایی</p>	
<p>استفاده از شورای رسیدگی به حقوق بیت المال تا زمان راه اندازی شعبه مذکور</p>	
<p>۷-۲ فرهنگ سازی و زمینه سازی برای رعایت دقیق قوانین و ضوابط (ترویج، آموزش، ...)</p>	
<p>تبیین قوانین، مقررات و ضوابط و تدوین برنامه‌های آموزشی و ترویجی و آموزش به دست اندرکاران، تشکل ها و بهره‌برداران توسط بخش حقوقی دستگاه‌ها و تشکل‌های ذیربط</p>	<p>اجتماعی و حقوقی</p>
<p>استفاده از متخصصان جامعه‌شناس مطلع به حقوق آب جهت مشاوره به مدیران و تصمیم‌گیران و مشارکت در برنامه‌های آموزشی</p>	
<p>۸- مشارکت کنشگران (ذینفعان و اشخاص حقوقی) در مدیریت منابع آب در کلیه سطوح سازماندهی و قانونمند شده است</p>	
<p>۸-۱- شناسایی و متشکل کردن تدریجی آب‌بران قانونی: از تشکل قانونی آب‌بران برای هر نقطه برداشت، تا تشکل قانونی در سطح حوضه آبریز</p>	
<p>مقرر گردید لیست تمامی تشکل های قانونی در سطح حوضه آبریز کشف رود از شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی و سازمان جهاد کشاورزی جهت ارائه در جلسه آینده کمیسیون، اخذ گردد.</p>	<p>اجتماعی و حقوقی</p>
<p>تشکل های آب بران محلی شامل کلیه منابع آب مجاز از کشاورزی، خدمات، دام و طیور و صنعت</p>	
<p>پیشنهاد: تشکیل تشکل توسط جهاد کشاورزی جهت ساماندهی کلیه تشکل های آب بران محلی</p>	
<p>۸-۲ اعطای مسئولیت و اختیار به تشکل‌های آب‌بران؛ (نقش نظارتی و مشارکت در مدیریت) با رعایت و عندالزوم اصلاح قوانین بالادستی</p>	
<p>سیاست مذکور اجرایی شده است(ارائه تفاهم نامه در جلسه آتی کمیسیون توسط جناب آقای مهندس خبیر)</p>	<p>اجتماعی و حقوقی</p>
<p>شرح خدمات مسئولیت ها و اختیارات نظارتی و مشارکتی تشکل های آب بران تهیه شود (در دست تهیه نمایندگان کشاورزان و آب منطقه‌ای) جهت تصویب به کارگروه ارائه شود.</p>	
<p>جهاد کشاورزی موظف گردید در ۱۵ روز نسبت به پهنه‌بندی تشکلی تعاونی‌های آب‌بران در حوضه آبریز کشف‌رود اقدام و نتیجه را در کمیسیون اعلام نماید. (سازمان تعاون روستایی)</p>	
<p>۸-۳ آموزش، توانمندسازی و فرهنگ‌سازی کنشگران (تشکل‌های آب بران و مسئولین)</p>	
<p>توانمندسازی جوامع با برگزاری جلسات و کلاس‌های آموزشی توسط تشکل آب‌بران و استفاده از امکانات صدا و سیما، واحد آموزش مراکز بهداشت و سایر رسانه‌های جمعی با استفاده از اطلاعات، داده‌های آماری و قوانین مرتبط دستگاه‌های مسئول.</p>	<p>اجتماعی و حقوقی</p>
<p>داده‌های آماری به روز و قوانین توسط دستگاه‌های مرتبط به تشکل‌های آب‌بران داده شود.</p>	
<p>آموزش دستورات‌عمل‌ها و قوانین مربوطه و انطباق با شرایط اقلیم تشکل‌های آب‌بران، جزء وظایف تشکل باشد و به صورت مستمر انجام</p>	

	شود.
شناسایی و تشویق تشکل‌ها و آبران برتر در هر سال مد نظر قرار گیرد.	
<p>۹- مردم و مسئولین بر ارزش بی‌همتای آب پاک واقف بوده و نسبت به اسراف و آلودگی منابع آب بسیار حساس‌اند</p>	
<p>۹-۱- آموزش کنشگران (مسئولین، صنوف، ...) و تصمیم سازان برای درک عواقب رفتار سوء با منابع آب (تصمیم سازان : ائمه جمعه، ...)</p>	
<p>۹-۲- آموزش مطالب مرتبط با مصرف بهینه آب و مباحث آلودگی در سطوح مختلف تحصیلی</p>	
<p>۹-۳- آموزش و فرهنگ سازی عمومی (در پیشگیری از اسراف و آلودگی) (تبلیغ و ترویج)</p>	
<p>آموزش مدیریت مصرف به مربیان مهد کودک و معلمین و مدیران مدارس به صورت خاص و نیز پیشنهاد می‌گردد در سرفصل آموزش ابتدایی قرار گیرد.</p>	
<p>الزام سازمان فرهنگی شهرداری مشهد به اختصاص درصدی از بیلوردهای سطح شهر مشهد به آموزش و فرهنگ سازی عمومی در زمینه آب به صورت رایگان</p>	
<p>هماهنگی و استفاده از ظرفیت سخنوران از قبیل روحانیون و اساتید دانشگاه و دانشمندان علوم مختلف</p>	
<p>دوره آموزشی "مدیریت استراتژیک آب" برای مدیران بخش‌های مرتبط با سرفصل‌هایی از قبیل حقوق آب و حقوق حبابه دار و ضرورت‌ها و تبعات اجتماعی و ... تدوین و طراحی به گونه‌ای که در آن از علم و دانش بومی و تجربه کلیه مصرف‌کننده‌های آب به طور کامل استفاده شود. توضیح اینکه در حال حاضر برخی از تصمیمات مدیران حوزه آب بدون اطلاعات واقعی بخش مصرف انجام می‌شود.</p>	
<p>تسهیل مسیر آموزش‌های عمومی تعریف شده برای تشکل‌ها و انجمن‌های علمی مرتبط با آب زیر نظر شورای هماهنگی حوضه آبریز</p>	
<p>برنامه ریزی آموزش علمی و عملی مستمر برای سطوح مختلف جامعه شهری و روستایی با لحاظ موارد ذیل:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - احیا و حفظ اعتقادات محلی و بومی در احترام به آب و اکوسیستم طبیعی - استفاده از تجربه آموزش‌گیرندگان (اهمیت به آموزش‌گیرنده) - تعریف آب به عنوان یک عنصر استراتژیک و با رژیم حقوقی خاص تاثیرپذیر از رفتار انسان 	
<p>گروه‌های آموزش‌گیرنده شامل :</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - مدیران و مسئولین مرتبط و غیر مرتبط با آب - بهره‌برداران در تمام مصارف و نیز کاربران از جمله میراب‌ها و آبیاری‌ها و کلیه متصدیان تاسیسات آبی و ... - کلیه کارکنان دستگاه‌های اجرایی و قضایی - روحانیون و طلاب حوزه‌های علمیه و مبلغین مذهبی و ائمه جمعه و جماعات - روستائیان - زنان خانه‌دار - کلیه صنوف 	
<p>بررسی روش‌های بومی صرفه‌جویی در بخش کشاورزی و خانگی و گسترش و ترویج روش‌های بهینه</p>	
<p>تعریف روزهای خاص برای معرفی و تشویق و انتشار تجارب کسانی که در انواع صرفه‌جویی‌ها و کاهش مصارف آب به موفقیت‌های خاص دست یافته‌اند.</p>	
<p>ارزیابی اثربخشی آموزش‌ها در میزان صرفه‌جویی در مصرف و برداشت آب در بخش‌های مختلف مصرف‌کننده آب از جمله کشاورزی، آب شرب و صنعت و خدمات تهیه و اجرا گردد.</p>	
<p>ایجاد دهکده آب‌شناسی و ایجاد شرایطی برای بازدید عموم ارائه به صورت صوتی و تصویری</p>	
<p>۱۰- پایش و ارزیابی کمی و کیفی منابع و مصارف آب مستمراً انجام شده و بطور شفاف به اطلاع مردم می‌رسد</p>	
<p>۱۰-۱- پایش کمی منابع و مصارف آب و محاسبه بیلان آب (زمان واقعی؛ مثلاً گام ماهانه)</p>	
<p>دوره بیلان موثر در ارزیابی و پایش کمی و کیفی صحیح منابع و مصارف آب ۵ سال</p>	
<p>تعیین حداقل متغیرهای لازم برای محاسبه بیلان با گام زمانی مورد نظر به گونه‌ای که خروجی‌ها و نتایج مورد انتظار بیلان (نظیر آب تجدیدپذیر) را برآورده سازد. (توسط کمیته علمی)</p>	فنی و اجرایی

۲-۱۰- پایش کیفی منابع آب و پساب ها	
فنی و اجرایی	ساماندهی پایش کیفیت و آلودگی منابع آب و پساب و ایجاد بانک اطلاعات کیفیت منابع آب و پساب بر اساس فناوری GIS و سنجش از دور
	آموزش بکارگیری اطلاعات سیستم پایش (مدیریتی)
۳-۱۰- ایجاد سیستم اطلاعات مدیریتی و ارزیابی (استانداردها، شاخص ها، دوره پایش، متغیرها، ... بر اساس دانش روز)	
فنی و اجرایی	تفکیک لایه های مدیریت دسترسی اطلاعات
	ایجاد پایگاه جامع اطلاعات مکانی تحت وب حوضه آبریز کشف رود با هدف پایش کیفی و کمی منابع آب ، پساب و مصارف
	برقراری نظام مدیریتی که قادر باشد بین واحدهای یک دستگاه و بین دستگاههای متعدد از طریق دریچه های تعریف شده ارتباط اطلاعاتی و به تبع آن اقدام و بازخورد تعریف نماید.
	پایش هادر راستای کسب اطلاعات در سه زمینه زیر صورت گیرد : ۱- پایش اطلاعات پایه ۲- پایش اثر ۳- پایش روند
	تنظیم دستورالعمل اجرایی جمع پایش کمی و کیفی منابع و مصارف با در نظر گرفتن موارد ذیل تهیه شود :
	تعیین دوره های اندازه گیری کمی و کیفی با توجه به نیاز همه ی ارگانهای دخیل از جمله هواشناسی ، شهرداری (اعضای حوضه آبریز) روش صحت سنجی اطلاعات مشخص و اعلام گردد .
	استانداردها تعیین و در دوره های معین بروزرسانی گردد .
	سطح دسترسی برای گروههای مختلف تعیین و اعلام شود در نهایت در افق طرح اطلاع رسانی شفاف و کامل باشد .
	نوع پردازش اطلاعات برای هر ارگان دخیل تعیین و نتایج در نرم افزار نهایی قابل دسترسی باشد .
	دوره های بازنگری مطالعات تعیین و اعلام گردد .
	برآورد هزینه های اجرای سیستم مورد نیاز بر اساس اطلاعات و ابزارهای فعلی برای اجرا و شفاف سازی محدود برای هر سال مالی اعلام گردد.
	ارزیابی نهایی موضوع در شورای هماهنگی در دوره های یکساله انجام گردد .
	تعیین ایستگاههای مورد نیاز ارزیابی و نوسازی ایستگاههای قبلی
راهبردی و اقتصادی	پایگاه اطلاعاتی یکپارچه بر اساس اطلاعات موجود از منابع و مصارف مرتبط با مدیریت جامع منابع آب در حوضه ایجاد گردد.
	نسبت به معرفی و ارزیابی شاخص های فنی، اجتماعی، مدیریتی، اقتصادی و زیست محیطی و تعیین روش ارزیابی آنها در قالب داشبورد مدیریتی حوضه آبریز اقدام گردد.
۴-۱۰- انتشار مستمر یافته ها به منظور اطلاع رسانی	
اجتماعی و حقوقی	بازنگری در تعریف اطلاعات طبقه بندی شده مرتبط با آب و استعلام از مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی
	یافته ها و اطلاعات مرتبط با حوضه آبریز علاوه بر انتشار در پایگاه اطلاعاتی (با امکان اظهار نظر از طرف مخاطبین)،از طریق پخش برنامه صدا و سیما به صورت ماهانه در اختیار عموم مردم قرار گیرد و تهیه فیلم های کوتاه و مستندبر اساس بازخورد از مخاطبین
	چاپ ماهانه مجله الکترونیکی آبریز نظر شورای هماهنگی حوضه آبریز برای عموم با امکان اظهار نظر از طرف مخاطبین
راهبردی و اقتصادی	نسبت به تعریف سطح و زمان دسترسی به اطلاعات برای مدیران اجرایی و عموم مردم توسط شورا تصمیم گیری شود.
	یافته ها و اطلاعات مرتبط با حوضه آبریزمستمرأ به گونه ای که در افق طرح کلیه ی اطلاعات به صورت شفاف و مستمر در اختیار عموم مردم قرار گیرد.
۱۱- امکانات و تجهیزات لازم و کافی برای داده برداری از منابع و مصارف آب و داده پردازش فراهم شده است	
۱۱-۱- ارتقاء ابزار و تجهیزات داده برداری (شناسایی نیازهای مدیریتی و تصمیم گیری در گام اول ارتقاء و نیز بر اساس دانش روز و تجربیات سایر کشورها)	

فنی و اجرایی	ارتقاء تجهیزات داده برداری کمی و کیفی با تاکید بر استفاده از سیستمهای آنلاین و هوشمند و داده های ماهواره ای بر اساس استانداردهای بروز جهانی ، ضمن ایجاد ساختار سازمانی مرتبط در ارگانهای موثر در آب
۱۱-۲- ارتقاء امکانات و سیستم داده پردازی و هوشمند سازی آنها (بر اساس دانش روز و تجربیات سایر کشورها - قابل انتقال به سیاست های اجرایی)	
فنی و اجرایی	استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در رابطه با داده برداری و داده پردازی فراهم نمودن بستر اینترنتی تجمیع داده ها
۱۱-۳- یکپارچه سازی ساختار جمع آوری و پردازش داده ها و فرآوری اطلاعات (تجمیع سازمان ها) (قابل انتقال به سیاست های اجرایی)	
فنی و اجرایی	ایجاد بستر مدیریت یکپارچه ، تحلیل علمی و بررسی فنی داده ها با مدیریت واحد ذیل شورای هماهنگی حوضه آبریز
۱۲- تصمیم گیران و مدیران آب دانش و مهارت لازم برای مدیریت در هر دو فضای طبیعی و انسانی را دارند ۱۲-۱- ایجاد برنامه های آموزش موثر و کاربردی برای «مدیریت آب» (پودمانی، دانشگاهی) متناسب با نیازهای آتی (با تأکید بر مبانی مدیریت روزآمد)	
راهبردی و اقتصادی	لازم است دوره های آشنایی با علوم بین رشته ای به روز اعم از (اقتصاد، مدیریت راهبردی، مدیریت منابع انسانی، حقوقی و محیط زیست و ...) در زمینه مدیریت منابع آبی و پساب بطور مکرر برای مدیران انجام گیرد.
فنی و اجرایی	
۱۲-۲- توانمندسازی تصمیم گیران و مدیران و کارکنان با افزایش مستمر دانش و مهارت	
راهبردی و اقتصادی	اصلاح در ساختار تصمیم گیری و تصمیم سازی سازمان های مرتبط با آب با بهره گیری از نظرات کارشناسان، خبرگان و کنشگران، متناسب با تغییر پارادایم دانش آب صورت گیرد.
۱۲-۳- الزام دستگاه ها به انتصاب مدیران (مرتبط با مسائل آب) با رعایت تخصص و آیین نامه مربوطه و آشنایی به حوضه آبریز	
راهبردی و اقتصادی	در انتصاب مدیران ارشد بر اساس فراخوان توجه به تخصص، بومی بودن، تجربه میدانی موثر و طی کردن دوره های آموزشی لازم ضروری است. در انتصاب مدیران ارشد و میانی توجه به تغییر پارادایم و جوان گرایی و توجه به مبانی جانشین پروری مورد توجه باشد. دوره زمانی مدیریت ارشد محدود (حداکثر ۵ ساله) در نظر گرفته شود.
اجتماعی و حقوقی	در انتصاب مدیران سلسله مراتب مدیریتی مرتبط با آب (جانشین پروری) در حوضه های تحت پوشش رعایت گردد. دوره مدیریت مدیران مشخص و حداکثر چهار سال باشد و مدیر مکلف به ارائه برنامه های کمی در ابتدای مدیریت و نیز ارائه کارنامه پایانی طبق برنامه ارائه شده در انتهای سال چهارم بوده و پس از ارزیابی آن توسط مراجع ذی ربط، در صورت تحقق اهداف تمدید دوره

	مدیریت در نظر گرفته شود.
	دوره های آموزشی جهت اطلاع کافی از مصرف کنندگان شامل علوم اجتماعی و پتانسیل های اکولوژیکی منطقه گذرانده شود.
	۱۳- کنشگران آب را به طور کلی متعلق به خود و نسل های آینده دانسته و از آن حفاظت می نمایند
	۱۳-۱- فرهنگ سازی (آموزش) به منظور رعایت الگوی بهینه مصرف آب در مصارف مختلف با در نظر گرفتن حقوق مالکانه
	آموزش مداوم کلاسیک در مهدکودک ها، مدارس و سایر مراکز آموزشی به شکل تئوری و عملی و تشویقی در سطح گسترده برنامه ریزی و انجام شود. (دعوت از نمایندگان تام الاختیار مراکز آموزشی فوق الذکر جهت هماهنگی و اجرایی نمودن مصوبات)
	آموزش بهره برداران کلیه بخش ها جهت بهینه سازی مصرف آب توسط متولیان بخش مربوطه با همکاری رسانه ها در جهت بکارگیری تکنولوژی های جدید علمی کاربردی سازگار و بومی سازی شده با مناطق مختلف با نگرش حفظ منابع و منافع ملی انجام پذیرد.
	با بخشی از اعتبارات فعلی طرح های سازه ای آب منطقه ای و آبفا می توان همراه با قبض آب تجهیزات کاهنده برای مشترک نصب نمود. ضمن اینکه با توجه به عمر مفید این تجهیزات در بازه های زمانی مناسب این ارگان ها نسبت به تعویض آن ها اقدام یا به مشترک کمک نمایند.
	استفاده از کارشناسان متخصص آبیاری در فضای سبز شهری و آموزش و آگاه سازی مسئولین فضای سبز شهرداری ها در خصوص تغییر الگوی کشت به سمت گیاهان کم آب طلب
	از تابلوهای موجود در سطح شهر و جاده ها جهت فرهنگ سازی در زمینه مصرف آب استفاده شود.
	استفاده بهینه از تجهیزات کاهنده در کلیه بخش های مصرف کننده آب
	شرکت های تولیدکننده تجهیزات کاهنده از طریق آموزش رسانه ای مورد حمایت قرار گیرند.
	با توجه به تجربیات سال های اخیر، تلفیق تجربه کشاورز با دانش تئوری در دانشگاه ها مورد توجه قرار گیرد.
	در تمام دستگاه های متولی می بایست مدیریت آموزش همگانی مستقل تحت شورای هماهنگی حوضه آبریز کشف رود تشکیل گردد.
	الگوسازی دستگاه های عمومی، دولتی، شهرداری ها، مراکز آموزشی و مساجد به صورت عملی با استفاده از سخت افزارها در جهت مصرف بهینه آب
	جهت بررسی آثار فرهنگ سازی و آموزش، گروه هایی برای نظارت بر رفتار صرفه جویانه آب در بخش های مختلف شهری، کشاورزی، خدمات و صنعت تشکیل و نتیجه میزان صرفه جویی آب با اندازه گیری های شرکت های آبفا و آب منطقه ای مقایسه و بررسی شود.
	لازم است الگوی بهینه مصرف آب در بخش های کشاورزی، صنعت و شرب توسط ارگان های مرتبط بصورت ادواری و پس از تصویب در کارگروه منابع و مصارف آب، مطالعه و ارائه گردد.
	بازنگری در تعرفه های موجود به منظور کاهش مصرف آب در راستای رسیدن به الگوی پیشنهادی
	بازچرخانی آب در هر سه بخش کشاورزی، صنعت و شرب
	تشویق صنایع تولیدکننده محصولات کاهنده مصرف آب
	۱۳-۲- اعمال سیاست های حمایتی و تشویقی در جهت مصرف بهینه آب در کلیه بخش ها
	تشویق کسانی که آب کمتری مصرف می کنند با روش های : ۱- اجازه انتقال حجم مجاز آب پس انداز شده به فصول یا سالهای بعد در طول دوره ی پروانه ۳ ساله. ۲- اجازه برداشت بیش از دبی مجاز در فصول خاص با شرط رعایت حجم ثابت پروانه.
	خرید آب پس انداز شده از حجم مجاز به صورت سالانه و تغییر آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوط به چاههای متروکه
	اقتصادی کردن کشت محصولات کشاورزی کم آب بر توسط دولت با توجه به سیاستهای کلی کشاورزی کشور
	ایجاد ارتباط اثر گذار بین تخصیص اعتبارات دولتی و آب بحساب نیامده به منظور تشویق شرکتهای آبفا جهت کاهش تلفات آب
	اعمال سیاست های تشویقی برای تولیدکنندگان خدمات صنعتی و کشاورزی و شهرداری که از پساب استفاده می کنند.
	۱۳-۳- حمایت از ایجاد تشکل های مردمی مرتبط با راهبرد (دلبنسته به آب و مخالف با آلودگی)
	تشکل ها با محوریت آب و بر اساس سهم منابع آبی (بر اساس اطلاعات آب منطقه ای) در مناطقی که فاقد تشکل پویا است، با محوریت حوزه سیاسی زیر نظر وزارتخانه های متبوع تشکیل گردد.
	شرکت آب منطقه ای مالکین آب های زیرزمینی و حقایق آب های سطحی در حوزه پهنه بندی ارائه شده توسط سازمان تعاون روستایی را مشخص نماید و کمک به رفع تعارضات حقوقی (مالکانه، سهم بندی و ...) تشکل ها توسط وزارت نیرو

حمایت مالی و کارسپاری به شکل ها در راستای واگذاری امور طبق اصل ۴۴	
۱۴- مزیت‌های نسبی محیط طبیعی (آمایش سرزمین) شناخته شده و مبنای تصمیم‌گیری‌ها قرار گرفته است	
۱۴-۱- تولید اسناد «مزیت‌های طبیعی و برآورد توان محیطی» (مانند «آمایش سرزمین»، «سند آب استان» و ...)	
توسعه آب محور به عنوان نتیجه اصلی اولین مطالعات سند آمایش سرزمین برای سیاستگذاری مد نظر قرار گیرد.	راهدردی و اقتصادی
بروز رسانی آمایش سرزمین و سند ملی آب بر اساس آخرین آمار و اطلاعات موجود و باقید فوریت زمانی	
الزام مجری مطالعات آمایش به مشارکت دادن کلیه کنشگران و ذینفعان	
التزام عملی کلیه دستگاههای اجرائی و نظارتی به تبعیت از سند آمایش سرزمین در برنامه های توسعه استان/حوضه	
تولید اسناد مذکور علاوه بر موارد دیده شده موارد ذیل نیز مد نظر قرار گیرد :	
۱- توان اکولوژیکی دشت	فنی و اجرائی
۲- توان تامین انرژیهای پاک از جمله : استفاده از انرژی باد و خورشید	
۳- آثار تغییر اقلیم (برگرفته از راهبرد ۱۶)	
۴- آثار آلاینده های زیست محیطی	
۱۴-۲- تدوین و پیشنهاد قوانین (متناسب با شرایط محلی)	
محوریت تدوین سند توسعه کشور بر اساس آمایش سرزمینی که هر چهار سال بروز شده و اسناد بالا دستی بانگاه آب محور ضرورت های اجتماعی و اقتصادی و شرایط جدید اقلیمی هر منطقه تنظیم گردد	اجتماعی و حقوقی
قوانین مرتبط موجود با نگاهی جامع نگرانه و لحاظ شاخص های آب و محیط زیست تجمیع و همسو گردد.	
مطالعات آمایش سرزمین استان براساس اطلاعات تدقیق شده جدید حوزه آب ظرف حداکثر یک سال آتی در انطباق با اسناد آمایش کشوری بروز شود.	
۱۴-۳- الزام قانونی دستگاه‌ها به قبول اسناد سیاست کلان ۱ و تبعیت طرحهای توسعه از آن (به عنوان یک سند رسمی بالا دستی) از آنها	
قانونگذار از طریق تصویب قوانین ایجابی، پشتوانه های قضایی و الزامات قانونی لازم را به تصویب رساند.	اجتماعی و حقوقی
۱۵- عدالت و انصاف (به عنوان عناصر پایداری توسعه) در تصمیم‌گیری‌ها کاملاً رعایت می‌شوند؛ توصیف: تأکید بر رعایت عدالت و مصالح عمومی و عدم تبعیض، به عنوان عناصر پایداری توسعه در کلیه تصمیم‌گیری‌ها، با رعایت اصول و قوانین مرتبط	
۱۵-۱- رعایت حقوق و مالکیت آب بران قانونی در تخصیص (با رعایت قوانین بالادستی از جمله ماده ۷، ۱۴ و ۴۴ قانون توزیع عادلانه آب)	
جهت بررسی موضوع مالکیت آب، از مرکز پژوهش های شورای اسلامی استفتاء و در جلسه شورا مطرح شود.	اجتماعی و حقوقی
ماده ۷ مبنای تصمیم‌گیری و اقدامات بعدی قرار گیرد (با توجه به محدودیت تخصیص)	
شورا در اجرای مواد ۷، ۱۴ و ۴۴ نظارت داشته باشد.	
عدم هرگونه تخصیص جدید در حوضه آبریز کشف رود	
۱۵-۲- تدوین و اصلاح قوانین پیشنهادی برای رعایت حقوق و مالکیت آب بران قانونی	

اجتماعی و حقوقی	<p>مقرر گردید مجموعه دستورالعمل ها توسط نمایندگان کشاورزان بررسی و نتیجه به کارگروه منعکس شود.</p>
	<p>۱۶- تغییرات زمانی سیستم های طبیعی و انسانی رصد شده و پیش بینی وضعیت آینده مبنای تصمیم گیری می باشد</p>
فنی و اجرایی	<p>۱۶-۱- ارتقاء توان آینده پژوهی (ایجاد اتاق فکر آب حوضه)</p>
	<p>بازه زمانی بروزرسانی و ارزیابی اطلاعات با توجه به نرخ تغییرات اقلیمی بصورت لگاریتمی بگونه ای صورت پذیرد که امکان ارائه برنامه کوتاه مدت ، میان مدت و بلند مدت در این شرایط فراهم شود .</p>
راهبردی و اقتصادی	<p>کمیت علمی ذیل شورای حوضه آبریز موظف است نسبت به تهیه ساختار اتاق فکر بر اساس پژوهش های مورد نیاز در حوزه های طبیعی و انسانی با هدف خلق و بررسی ایده ها، پژوهش ها و راهکارهای بهبود آینده مبتنی بر سند تدبیر آب اقدام نماید.</p>
	<p>در ترکیب اعضای اتاق فکر علاوه بر متخصصین مرتبط با منابع و مصارف آب، نخبگان علوم اجتماعی، حقوقی اقتصادی، مدیریت راهبردی، تشکلهای صنفی، سازمانهای مردم نهاد، عموم علاقمندان و ... دعوت گردد.</p>
	<p>تصمیم ها و راهکارهای ارائه شده در اتاق فکر با تایید شورای حوضه آبریز جهت اجرا به بالاترین مقام اجرایی مرتبط ارائه گردد.</p>
	<p>توان مدیران و تصمیم گیران در زمینه آینده پژوهی و برنامه ریزی راهبردی ارتقاء یابد و در صورت نیاز دوره های ارتقاء دانش علمی برگزار گردد.</p>
	<p>۱۶-۲- ایجاد سیستم های پشتیبانی تصمیم گیری (شامل امکانات مدل سازی و شبیه سازی در هر دو لایه فیزیکی و مدیریتی)</p>
فنی و اجرایی	<p>مدل سازی پایه فیزیکی کمی و کیفی حوضه آبریز (جریان سطحی و زیرزمینی) بعنوان مبنای شبیه سازی آثار تغییر اقلیم در سطح و زیر زمین انجام شود</p>
	<p>استفاده از داده های ماهواره ای جهانی و اطلاعات موسسات علمی بین المللی به منظور تسهیل مدیریت حوضه با توجه به تغییرات اقلیمی</p>
فنی و اجرایی	<p>۱۶-۳- سازگاری با تغییر اقلیم (مدل سازی و برآورد اثرات (بر منابع و مصارف آب) تغییرات اقلیم و ارائه پیشنهاد سازگاری)</p>
	<p>برای سازگاری با تغییر اقلیم محاسبه شاخصهای اطمینان پذیری - برگشت پذیری و آسیب پذیری در راستای توسعه پایدار حوضه آبریز و پایداری منابع آب و ارائه سناریوهای مختلف مدیریت مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد</p>
	<p>پیش بینی آینده و آثار تغییر اقلیم مبنای بروزرسانی برنامه سازگاری با کم آبی استان قرار گیرد</p> <p>تغییرات اجتماعی و اقتصادی جوامع بهره بردار حوضه تحت تاثیر تغییرات اقلیمی و آلاینده های زیست محیطی مطالعه و مدل سازی شود. بعنوان مثال :</p> <ul style="list-style-type: none"> • اثرات محلی تغییر اقلیم روی کلان شهر مشهد از جمله افزایش درجه حرارت محلی • تاثیر پهنای تغییر اقلیم و آلودگی های محلی کلان شهر مشهد بر تغییر الگوی کشت توسط کشاورزان
راهبردی و اقتصادی	<p>۱۷- امکانات و منابع مالی برای بهبود مستمر بهره وری آب (مبتنی بر علوم و فناوری های جدید) فراهم شده و بخش های مختلف مصرفی به حداکثر نمودن بهره وری در کاربردهای آب ملزم گشته اند.</p>
	<p>۱۷-۱- تأمین منابع مالی کافی برای پژوهش های کاربردی در حوزه بهبود مستمر بهره وری آب (متعارف و نا متعارف) بویژه در کشاورزی (یا خرید نتایج پژوهش های موفق توسط بخش خصوصی)</p>
راهبردی و اقتصادی	<p>اختصاص بخشی از تعرفه واردات و صادرات محصولات مصرفی، صنعتی و کشاورزی به تناسب مصرف آب مجازی برای تامین منابع مالی پژوهش</p>
	<p>سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان نسبت به الزامی نمودن تخصیص منابع مالی از محل طرحهای عمرانی جهت بخش تحقیقات دستگاههای اجرائی اقدام نماید.</p>

	<p>در صورت تصویب منابع مالی برای شورای هماهنگی حوضه آبریز کشف رود، ضروری است حداقل ۵ درصد از منابع اختصاص یافته در زمینه نیاز سنجی پروژه های پژوهشی و انجام آن هزینه گردد.</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>بمنظور پرهیز از اتلاف هزینه هایی که تا کنون انجام شده ، نتایج مطالعات و تحقیقات مرتبط با آب و بهره وری در حوضه آبریز تجمیع و از طریق شورای هماهنگی آبریز در اختیار عموم قرار گیرد.</p>
	<p>جهت اعتماد سازی و تسهیل روند خصوصی سازی تحقیقات کاربردی عام المنفعه تا سال ۱۴۰۵ ، ۵۰٪ هزینه های تحقیقات کاربردی از بند ۴ و ۵۰٪ باقیمانده از بخش خصوصی (سفارش دهندگان تحقیق کاربردی) یا بر اساس تفاهم بین بخش دولتی و سفارش دهنده تامین گردد . نتایج مثبت تحقیق پس از مدت مشخصی متناسب با سرمایه گذاری بخش خصوصی منتشر گردد . نتایج منفی تحقیقات کاربردی بلافاصله پس از اتمام تحقیقات منتشر گردد.</p>
<p>راهدردی و اقتصادی</p>	<p>۲-۱۷- تأکید بر پژوهش های کشاورزی به زراعی و به نژادی و توسعه رقم های زراعی متناسب با اقلیم و شرایط محلی</p>
	<p>ارتقاء بهره وری آب از طریق پیشنهاد تغییر الگوی کشت مبتنی بر کاهش مصرف آب</p>
	<p>ارتقاء الگوی بهره وری آب از طریق تغییر فصل کشت</p>
	<p>ارتقاء الگوی بهره وری آب از طریق بهبود مدیریت زراعی</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>بررسی اثرات استفاده از پساب بر خاک و گیاهان پایاب تصفیه خانه ها</p>
	<p>توجه و تشویق کشاورزان به یکپارچه سازی اراضی بمنظور افزایش بهره وری اجرای قانون بهره وری در بخش کشاورزی</p>
<p>راهدردی و اقتصادی</p>	<p>۳-۱۷- تأمین منابع مالی و مشوق های لازم برای تجهیز مصرف کنندگان به فناوری های جدید کارآمد (با توجه به کیفیت و استاندارد تجهیزات) (ارتقاء تدریجی بهره وری (توأم با حمایت / تشویق از BMP ها به تناسب توفیق ایشان، یارانه، برچسب...))</p>
	<p>تشویق کشاورزان به ارتقاء بهره وری مصرف آب نسبت به شاخص استاندارد بهره وری</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>درصد مشخصی از اعتبارات تحقیقات دستگاه های دولتی ، زیر نظر شورای هماهنگی حوضه آبریز به تحقیقات بنیادی و کاربردی مرتبط با بهره وری آب اختصاص یابد .</p>
	<p>زمینه سازی انتقال کارهای تحقیقاتی و پژوهشی (سفارش دهنده و مجری) بمنظور تامین مالی از بخش دولتی به بخش خصوصی و بصورت مشارکت در هزینه یا تولید صورت پذیرد .</p>
<p>اجتماعی و حقوقی</p>	<p>۴-۱۷- ایجاد استاندارد بهره وری آب برای مصارف مختلف و الزام مصرف کنندگان آب (متعارف و نا متعارف) و تولیدکنندگان به رعایت استانداردها</p>
	<p>روش های بهبود بهره وری آب در مصارف مختلف با استفاده از تجارب عملی خبرگان هر بخش و دانش روز احصا شود.</p>
	<p>پارامترهای عمومی موثر در تعیین زمان آبیاری برای پهنه های معین و زمان های لازم، اندازه گیری و از طریق فضای مجازی و رسانه برای بهره برداری کشاورزان اعلام گردد و به تبع آن دانش لازم برای استفاده از پارامترهای فوق در اختیار کشاورزان قرار گیرد.</p>
	<p>خبرگان و پیران با تجربه هر منطقه توسط تشکل ها شناسایی و دانش و تجربه آن ها مستندسازی شده علاوه بر انتشار جهت آگاهی ها و تجارب برای استانداردسازی محلی مورد استفاده اساتید قرار گیرد (از طریق تعریف فرصت های مطالعاتی داخلی، پایان نامه های کارشناسی ارشد و رساله دکتری و پروژه های کارشناسی) که تامین مالی آن براساس تفاهم نامه و قرارداد بین دستگاه های واگذارنده با تشکل ها و دانشگاه انجام گیرد.</p>
	<p>اجرایی شدن بند الف ماده ۳۲ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی (پاداش بهره وری) جهت ترغیب به افزایش بهره وری و اجرایی شدن موازین قانونی مشابه در سایر بخش های مصرف</p>

	<p>در قراردادهای منعقدۀ جهت طراحی و اجرای سیستم های آبیاری الزام طراح و مجری به رعایت استانداردهای لازم برای آبیاری چند کشت رایج با رعایت تناوب و آیش و حداکثر بهره برداری از اراضی تحت شرب (طراحی سیستم حداکثری) لحاظ شود.</p> <p>جهت ایجاد استاندارد بهره وری به صورت مستمر و بروز، ماده ۲۱ قانون توزیع عادلانه آب و تبصره های آن اجرایی شود.</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>اولویت کارهای تحقیقاتی در حوزه آب با محوریت مدیریت تقاضا و افزایش بهره وری باشد</p>
	<p>۵-۱۷- توسعه زیر ساخت های پژوهش و فناوری (مراکز رشد، ...)</p>
<p>راهبردی و اقتصادی</p>	<p>تجهیز مراکز پژوهشی موجود جهت انجام تحقیقات لازم در استفاده از پساب بصورت پروژه محور</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>تشویق و حمایت از شرکتها و پژوهشکده های خصوصی جهت تحقیق و پژوهش کاربردی</p> <p>اجازه سرمایه گذاری بخش خصوصی با ثبت برند (مالکیت مادی و معنوی) و حمایت قانونی در کارهای پژوهشی داده شود</p>
	<p>۱۸- بازچرخانی آب، با ملاحظه سلامت محیط زیست و پایداری منابع طبیعی، در حال انجام است.</p>
	<p>۱۸-۱- فرهنگ سازی و زمینه سازی برای رعایت الزامی استانداردهای پساب (تشویق در قالب حمایت مالی و تنبیه)</p>
<p>اجتماعی و حقوقی</p>	<p>آموزش ضرورت رعایت استانداردهای زیست محیطی انواع تصفیه کننده های فاضلاب (آب و فاضلاب مشهد، کارخانه های دارای تصفیه، شهرک های صنعتی و بخش خصوصی دارای تصفیه خانه) مطابق استانداردهای محیط های پذیرنده سه گانه (کشاورزی، آب سطحی و چاه جذبی)</p> <p>گسترش آگاهی و فرهنگ سازی انواع روش های تصفیه فاضلاب در حد استانداردهای زیست محیطی و تشویق به وسیله واگذاری اراضی ملی مجاور به مقیاس طرح مورد نیاز و سایر مشوق های مالی</p> <p>تنبیه به صورت مالی</p>
	<p>۲-۱۸- ارتقاء فناوری تصفیه مکرر فاضلاب و استفاده از پساب به منظور زمینه سازی برای بازچرخانی صحیح آب (در راستای حفاظت</p>
	<p>کمی و کیفی منابع آب و محیط زیست)</p>
	<p>۳-۱۸- بهبود مستمر زیر ساخت های تصفیه فاضلاب</p>
	<p>۴-۱۸- بهبود مستمر زیر ساخت های انتقال پساب</p>
	<p>۵-۱۸- توجه به بیلان و تعادل منابع آب در جایگزینی پسابها (استفاده از پساب با توجه به اینکه پساب منبع آبی جدید نیست)</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>مطالعات مستمر و بروزرسانی سیستمهای بهبود تصفیه فاضلاب</p> <p>هر بازچرخانی که خروجی آن وارد در طبیعت می شود بایستی از فناوری استفاده شود که الزامات سلامت انسان و منابع آب و خاک و حفاظت محیط زیست را رعایت کند</p> <p>در راستای نیل به اهداف سیاستهای کلان ۲، ۳، و ۴ از ظرفیتهای بخش خصوصی استفاده گردد.</p> <p>در مناطقی که زه آب کشاورزی جمع آوری می شود فرآیند تصفیه الزاما بایستی اجرا شود</p> <p>بمنظور تامین مالی زیرساختهای جمع آوری و انتقال و تصفیه فاضلاب قیمت پساب در بازه های زمانی مورد بازنگری قرار گیرد و صرفا جهت ارتقاء در نظر گرفته شود.</p>
	<p>۵-۱۸- توجه به بیلان و تعادل منابع آب در جایگزینی پسابها (استفاده از پساب با توجه به اینکه پساب منبع آبی جدید نیست)</p>
<p>راهبردی و اقتصادی</p>	<p>اجرای حسابداری آب با احتساب فاضلاب و پساب</p> <p>تدوین سیاست های تشویقی در خصوص بهره وری آب و بازچرخانی در واحدهای تولیدی و خدماتی</p> <p>الزام کلیه واحدهای صنعتی و خدماتی به تصفیه فاضلاب تولیدی برابر استانداردها و نظارت بر آن توسط دستگاههای متولی</p> <p>استفاده از پساب تصفیه شده مطابق استانداردهای زیست محیطی جهت آبیاری فضای سبز مشهد با قید واگذاری حقبه های موجود باید در اولویت قرار گیرد.</p>

	<p>جلوگیری از استفاده پساب های تصفیه نشده در مصارف مختلف توسط دستگاه های متولی</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>۶-۱۸- ارتقاء شرایط فنی و محیطی موجود جهت انطباق بر استانداردهای روز بویژه برای آلوده کنندگان خاص (خدمات، صنعت، ...)</p> <p>استفاده از سیستمهای آنلاین پایش کمی و کیفی ورودی و خروجی جهت آلوده کنندگان خاص و انتقال داده به مراجع نظارتی</p>
	<p>۱۹- مدیریت اقتصادی-اجتماعی آب از سیستم دولتی خارج و به سیستم خصوصی و مردمی واگذار شده است</p> <p>۱-۱۹- راه اندازی کمیسیون معاملات آب (ایجاد زیر ساختهای معاملات آب)</p>
<p>راهبردی و اقتصادی</p>	<p>بازار آب با رعایت حقوق قانونی حقا به داران توسط شورای حوضه آبریز با مشخصات ذیل ساماندهی گردد:</p> <p>۱- تهیه شیوه نامه بازار آب با لحاظ کردن ابعاد فنی، بیلان و حسابداری آب با استفاده از تجربیات موفق ملی و بین المللی</p> <p>۲- دولت در قیمت گذاری و خرید فروش دخالتی نداشته باشد</p> <p>۳- کلیه ضوابط محیط زیستی و اجتماعی لحاظ گردد.</p> <p>۴- جابجایی تخصیص دارای محدوده جغرافیایی باشد.</p>
	<p>آگاهی از مقدار موجودی و کمبود آب در شرایط مختلف اقلیمی و مصرف، شناسایی گزینه های مختلف مصرف آب و آگاهی از ارزش اقتصادی آن در هر یک از گزینه های مصرف، سپس ایجاد بازارهای آب محلی با لحاظ مسائل سیاسی و اجتماعی و خواسته های منطقی حقا به بران هر گونه فروش آب بین بخشی بر اساس ضوابط سازمانهای ذیربط و در نظر گرفتن طرح آمایش سرزمین</p> <p>اعضای کمیسیون معاملات آب بین بخشی جهت جابجایی تخصیصها با ترکیب ذیل باشد:</p> <p>ترکیبی از نمایندگان اعضاء شورای حوضه آبریز و دو نفر (کارشناس حقوقی و خبره محلی)</p> <p>در معاملات بین بخشی اصل بر انتقال آب بوده (مطابق ماده ۷) و جابجایی مکان (حفر چاههای جدید) امری استثنایی است که باید با در نظر گرفتن عدم ضرر به آبخوان و رعایت حریم و ماده ۴۴ قانون توزیع عادلانه آب صورت پذیرد .</p> <p>شرح خدمات کمیسیون معاملات آب و پساب با توجه به موارد زیر تدوین گردد :</p> <p>۱- در کلیه تصمیمات کمیسیون معاملات حفظ منابع آب و بیلان دشت در نظر قرار گیرد .</p> <p>۲- در دشتهای ممنوعه هر گونه تخصیص جدید ممنوع و جهت گیری بازار به سمت احیای منابع آب و محیط زیست باشد .</p> <p>۳- کنترل مجوزهای صادره توسط دستگاههای اجرائی برای خریدار و فروشنده</p> <p>۴- در جابجایی تخصیصها تبعات اجتماعی و اقتصادی محل دیده شود .</p> <p>ضرایب تعدیل کاهش مجوز برداشت بین بخشی بر اساس شرایط آبخوان و نوع مصرف متفاوت بوده و استفاده از آب حاصل از تعدیل (کاهش مجوز برداشت ناشی از معاملات بازار آب) ممنوع و صرفا به تعادل بخشی و احیاء آبخوان اختصاص یابد .</p>
<p>فنی و اجرایی</p>	<p>الف) شرح خدمات کمیسیون معاملات آب با توجه به موارد زیر تعیین شود:</p> <p>۱. این کمیسیون تنها در معاملات آب بین بخشی تشکیل می گردد</p> <p>۲. معاملات موجود آب در حوضه شناسایی و تحلیل اجتماعی-فنی-اقتصادی شود</p> <p>۳. در کلیه تصمیمات کمیسیون معاملات حفظ منابع آب و بیلان دشت به عنوان رکن اصلی مد نظر قرار گیرد</p> <p>۴. در دشت های ممنوعه هر گونه برداشت بیشتر ممنوع و جهت گیری بازار به سمت احیای منابع آب و حفاظت از محیط زیست باشد</p> <p>۵. در معاملات آب، آب و زمین با هم مورد معامله قرار گیرد.</p>
	<p>ب) ساختار و اعضای کمیسیون معاملات آب</p> <p>۱. اعضای مردمی کمیسیون بر اساس ضریب دشتی تعیین می شوند.</p> <p>۲. گروهی از متخصصان اقتصادی- اجتماعی آشنا به منطقه باشد که توسط شورای حوزه آبریز انتخاب می شوند و به عنوان عضو مشاور در جلسات حضور می یابند.</p> <p>۳. نمایندگان دستگاه های ذیربط عضو شورای حوزه آبریز به عنوان اعضای ناظر حضور دارند.</p> <p>۴. کمیته تخلفات کمیسیون فوق همزمان تشکیل می گردد.</p>

۲-۱۹- اعمال سیاست‌های تشویقی و بازدارنده در مبادلات آب مجازی

انجام مطالعات ردپای آب برای کلیه محصولات تولیدی در سطح حوضه آبریز و استفاده از نتایج آن در تغییر الگوی تولید در حوضه

در کنار سایر عوامل، میزان ردپای آب در سیاست‌های تشویقی و بازدارنده واردات و صادرات محصولات اعمال شود.

در مبادلات آب مجازی، باید ارزیابی ردپای آب بطور اختصاصی با تاکید بر تفکیک آب سبز، آبی، خاکستری در تولیدات و خدمات لحاظ شود.